

Carlsbergs Mindelegat, Lægedage 2011

V/ Jette Dam-Hansen

Carlsbergs Mindelegat går i år til en praktiserende læge, der i den grad har formået at markere sig konstruktivt i den offentlige debat. Hun har sine meningers mod. Hun tør tage et standpunkt - og hun er rigtig god til at forklare svære sundhedsfaglige og etiske problemstillinger i et letforståeligt sprog.

Hun tager udgangspunkt i både sin hverdag i praksis og i sin forskning, hvor hun er tilknyttet Forskningsenheden for almen medicin ved Københavns Universitet. Herved er hun med til at placere almen praksis centralt i sundhedsvæsenet og i samfundet generelt. Og dermed opfylder hun fuldt ud kriterierne for at få mindelegatet.

Carlsbergs Mindelegat 2011 går til praktiserende læge Lotte Hvas.

Kære Lotte

Som jeg startede med at sige, får du legatet, fordi du med udgangspunkt i din dagligdag som praktiserende læge i Præstø aktivt har deltaget i den sundhedspolitiske debat – blandt andet gennem dit virke i Etisk Råd.

Du er en af Etisk Råds markante medlemmer - både som næstformand i perioden 2008 til 2010 - og nu som menigt medlem af Rådet.

Du har både gennem Etisk Råd og i din disputats "Medicin til raske – en syg idé" været med til at sætte fokus på en meget vigtig problemstilling for både sundhedsvæsenet og samfundet som helhed, nemlig at:

Sundhedsvæsenet faktisk kan være med til at skabe usundhed.

Du har om nogen taget hul på diskussionen om sygeliggørelsen af raske mennesker. I stedet for at nøjes med at behandle syge mennesker, er sundhedsvæsenet jo begyndt at henvende sig til raske mennesker med tilbud om screeninger, undersøgelser og tjek.

Du har påpeget, at ordet forebyggelse har en umiddelbart positiv klang, men i vores iver for at være på forkant med risikoen for sygdom, får vi ændret på det enkelte individs selvbillede fra rask til syg. Hvad betyder det for livskvaliteten? Og hvad betyder det for den enkeltes overlevelse?

Hertil kommer medicinalindustriens store opfindsomhed med at skabe sygelige tilstande.

Situationer, som før var opfattet som normale, gøres til et medicinsk område, f.eks. livskriser, overgangsalder, fødsel og død. Før klarede man de dele af livet selv, nu tilbyder lægevidenskaben en mulighed for at få en diagnose og dermed behandling, f.eks. medicin og samtaleterapi. Det sætter vores kritiske sans som læger og akademikere på en alvorlig prøve.

Til det er det godt at have en som dig, der altid tydeligt og aktivt deltager i debatten.

Du er med til at fastholde fokus på behandlingen af sygdom som vores kerneområde. Du har påpeget vigtigheden af, at vi som læger kan komme til at bruge vores tid forkert ved at tage os af de raske med risiko for sygdom i stedet for på de patienter, som virkelig har brug for det – de svage og mindst ressourcestærke. Din indsats er med til at sikre, at vi er opmærksomme på ikke at lade os forføre af medicinsk teknologi.

Jeg håber og ved, at du også fremover vil bruge din stemme i debatten om lægens rolle i samfundet.